

УКРАЇНА

(19) UA (11) 61375 (13) U
(51) МПК
C01D 7/18 (2006.01)МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОЧИСТКИ ДИСТИЛЕРНОЇ РІДИНИ СОДОВОГО ВИРОБНИЦТВА

1

2

(21) а201100639

(22) 20.01.2011

(24) 25.07.2011

(46) 25.07.2011, Бюл.№ 14, 2011 р.

(72) ПОСТОРОНКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ

(73) УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ(57) 1. Спосіб очистки дистиленної рідини содово-
го виробництва, що включає введення в освітлену
дистиленну рідину неорганічної затравки, карбоні-зацію вуглекислим газом суспензії, її освітлення,
який **відрізняється** тим, що як затравку викорис-
товують відходи виробництва глинозему в кілько-
сті 6-10 г/л.2. Спосіб очистки дистиленної рідини содово-
го виробництва, який **відрізняється** тим, що затрав-
ка містить β-двокальцієвий силікат і має склад в
мас. %: оксид кальцію ÷ 54-57; двооксид кремнію ÷
29-30; решта - оксид алюмінію та домішки.

Корисна модель належить до неорганічної хі-
мії і може бути використана у хімічній промислово-
сті, зокрема у виробництві кальцинованої соди при
переробці дистиленної рідини для одержання хло-
ристого кальцію.

Відомий спосіб очистки дистиленної рідини
содового виробництва від сульфату кальцію шля-
хом її карбонізації у присутності твердої фази. як
тверду фазу застосовують вапно; карбонізацію
ведуть в декілька стадій, підтримуючи на кожній
стадії певне молярне співвідношення активного
оксиду кальцію до сульфат-іону (авт. свід. СРСР
№ 284980, МПК C01D 7/18, 1967 р.).

Недоліком цього способу є низький ступінь
очистки дистиленної води від сульфату кальцію,
що призводить до інкрустації гіпсу на поверхні те-
хнологічного обладнання.

Відомий також спосіб очистки дистиленної рі-
дини шляхом її освітлення, зняття сульфатного
пересичування контактуванням просвітленої ріди-
ни з кристалами гіпсу у киплячому шарі, карбоні-
зації вуглекислим газом і повторного освітлення
(авт. свід. СРСР № 615040, МПК C01D
7/18, 1976р.).

Недоліком цього способу є недостатній ступінь
очистки від сульфату кальцію, що призводить до
інкрустації гіпсу на поверхні технологічного облад-
нання.

Відомий також спосіб очистки дистиленної рі-
дини содового виробництва від сульфату кальцію
шляхом її освітлення, обробки гіпсом, карбонізації
і повторного освітлення, причому попередньо дисти-
ленну рідину насичують вуглекислим газом, а
обробку гіпсом і карбонізацію ведуть одночасно до

pH 7,5-8 (авт. свід. СРСР № 990661, МПК C01D
7/18, 1983р.).

Спосіб дозволяє зменшити вміст CaSO₄, але
недостатньо.

В основу корисної моделі поставлена задача
удосконалити спосіб очистки дистиленної рідини
содового виробництва від сульфату кальцію.

Найближчим до заявленого способу за техні-
чною суттю та досягненим результатом є спосіб
очистки дистиленної рідини содового виробництва
від сульфату кальцію, який полягає в тому, що в
дистиленну рідину перед її карбонізацією вуглеки-
слим газом вводять неорганічну затравку, відсто-
юють від завислих часток та піддають її випарю-
ванню.

Згідно з корисною моделю в дистиленну ріди-
ну перед її карбонізацією вуглекислим газом для
запобігання інкрустації гіпсу на поверхні теплооб-
мінного обладнання як заправку вводять 6-10 г/л
відходів виробництва глинозему, які містять β-
двокальцієвий силікат і мають склад мас. %: оксид
кальцію - 54-57, двооксид кремнію - 29-30, решта -
оксид алюмінію і домішки.

Приклади здійснення способу.

1. В 1 м³ освітленої дистиленної рідини з вміс-
том 0,68 г/л CaSO₄, 157 г/л CaCl₂, 48 г/л NaCl вво-
дять 6 г/л відходів виробництва глинозему, карбо-
нізують вуглекислим газом, відстоюють та
піддають випарюванню. Після випарювання в роз-
чині хлористого кальцію вміст CaSO₄ на 20,6 %
більше, ніж без добавки. Відкладення гіпсу на по-
верхні апарату зменшується на 88,6 %.

2. В 1 м³ освітленої дистиленної рідини з вміс-
том 0,68 г/л CaSO₄, 157 г/л CaCl₂, 48 г/л NaCl вво-

(19) UA (11) 61375 (13) U

дять 10 г/л відходів виробництва глинозему, карбонізують вуглекислим газом, відстоюють та піддають випарюванні. Після упарювання в розчині хлористого кальцію вміст CaSO_4 на 37,2 % більше, ніж без добавки. Відкладення гіпсу на поверхні апарата зменшується на 92,6 %.

Очищення стартів від відкладів гіпсу на поверхні випарювальних апаратів дуже трудомісткий і потребує великих фінансових затрат. Зменшення

відкладень дає великий економічний ефект за рахунок зменшення затрат на частку апаратів.

Джерела інформації:

1. Авт. свід. СРСР № 284980, МПК C01D 7/18, 1967 р.

2. Авт. свід. СРСР № 615040, МПК C01D 7/18, 1976 р.

3. Авт. свід. СРСР № 990661, МПК C01D 7/18, 1983 р.